

C U P R I N S

NIZAR QABBANI

ANTOLOGIE LIRICĂ

Antologare, traducere din
limba arabă, introducere și note:

Dumitru Chican

Cuvânt înainte:

Acad. Mahmud Ahmad Al-Sayyid

Ediția a II-a, revizuită



PROEMA

2017

C U P R I N S

Cuvânt înainte.....	11
Introducere	15
PARTEA I. POEMELE IUBIRII	23
Așa-mi vorbi bruneta (1944)	24
Trezește-te... ..	26
Simfonie pe caldarâm	27
O iubită... O iarnă... ..	29
Așa-mi vorbi bruneta... ..	31
Seară	33
Copilăria unui sân (1948).....	35
Numele ei.....	36
Orient.....	37
Acéle plete negre.....	38
Făclie și sân.....	39
Femeie de fum	40
La o femeie.....	42
Samba (1949)	44
Samba	45
Însemnări spaniole.....	49
Ești a mea (1950).....	53
Straie.....	54
Broderie	55
M-am întrebat... ..	56
Sculptură.....	57
Telefon.....	59
Te iubesc	60
Învățătură	62
Îți voi spune cât de mult te iubesc... ..	63
Poem neîncheiat, pentru descrierea dragostei	64
Poeme (1956)	65
Autograf de iubire.....	66
Scrisori nescrise încă.....	67

Șirag de iasomie.....	69
Fățarnicie	71
Unei alte prietene	73
Marină	75
Citind gazeta.....	77
E septembrie, iar.....	78
Iubita mea(1961).....	80
Iubita mea.....	81
Când plouă cu turcoaze.....	83
Mâna.....	85
Desenând în cuvinte (1966)	86
A gândi cu degetele.....	87
Marină	88
După furtună	89
Lacrimile lui Șahriar	91
Mă tem	93
Pasăre verde, iubirea ta.....	94
Valize de plecare, tristeți.....	96
Vino la țărnul mării	98
Poeme sălbatice (1970).....	102
Poem pentru tristețe.....	103
Poem sălbatic.....	106
Cititoarea în ceașcă.....	109
Pisica damascenă	111
Cartea iubirii(1970)	114
Cartea iubirii.....	115
100 scrisori de iubire (1970)	120
100 scrisori de iubire	121
Te iubesc... și restul va veni (1978).....	135
Concert pentru pian	136
Transfigurații sufite	139
Te iubesc, te iubesc și restul va veni	142
Mărturisesc: nicio altă femeie în afară de tine (1979).....	144
Sentință	145
Dialog.....	146

Spune-mi că mă iubești	147
Civilizare	148
Ploaia	149
Mărturisesc	150
Silogism.....	151
Să scriem împreună kassida	152
Desculță	153
Poem pentru Balqis (1982).....	154
Poem pentru Balqis	155
Iubirea nu se oprește la stop (1985)	169
Te iubesc... și semnez	170
Iubirea nu se oprește la stop	172
Din jurnalul unui elev repetent.....	176
Mantia profetului	178
Françoise Sagan	179
Carnetele secrete ale amantului karmat (1988).....	180
Siguranța statului	181
Ocupație.....	182
Semne de circulație.....	183
Portret în creion	184
Strict secret	185
Mărturisirile unui leopard de hârtie.....	186
Auzi cum nechează tristețea ? (1991)	187
Portret interior.....	188
La ușa kassidei voi pune zăvor	191
Imagini din muzeul de ceară	193
Planul nizarit pentru prefacerea lumii	194
Auzi cum nechează tristețea?.....	197
Variațiuni în tempoul iubirii (1995).....	199
Iubire fără viză de intrare	200
Iubire de duminică	202
Protest împotriva a tot și a toate.....	204
Septembrie.....	206
Râul nu curge spre izvoare	208

PARTEA a II-a. POET ÎN AGORA	211
Poeme în afara legii (1972).....	212
Întrebări pentru Dumnezeu	213
Victima	215
Cimitirul marin.....	216
Beirut, iubirea, ploaia	217
Poezii incomode (1986).....	219
Poarta.....	220
Partidul tristeții	221
Partitură solo pentru tobă.....	222
Pe lista neagră.....	225
Din ecuațiile libertății	226
Cu patria, într-o sticlă de brandy.....	227
Din jurnalul unui dulău firoscos	229
Trilogia copiilor pietrei (1988)	231
Au orbit privirile lumii.....	232
Cei mânioși.....	234
Doctorat onorific în chimia pietrei	235
Cu chibritul în mână (1989).....	237
Dacă.....	238
Crochiu	239
Crocodilii	240
Imaginație sub un cer mohorât	241
Abluțiune cu apă de iasomie și dragoste	245
Aceasta-i crima.....	249
Recitind Prolegomenele lui Ibn Khaldun.....	251
Există o țară	254
Acesta sunt eu.....	255
Marginalii la marginalii (1991).....	257
Scriind cu cerneală simpatică	258
Încotro se duc morții patriei?.....	261
Din jurnalul unui apartament mobilat.....	264
Marginalii la o înfrângere	268
Strategie	271

Poeme politice.....	272
Pâine, hașîș și Lună	273
Actorii	275
Ierusalim	279
Monologul unui arab care și-a pierdut calul	281
Soldatului arab necunoscut	283
Jefuitori de muzee.....	285
Lecția de artă plastică.....	286
O definiție neconvențională a patriei.....	288

... și se bucură, poetul sirian Nizar Qabbani este fără îndoială, cel mai prestigios reprezentant al poeziei arabe contemporane. Mesajele sale poetice - realizate într-un stil accesibil, armonios și limpede - sunt adresate tuturor iubitorilor de basm, «aică și întru», pe care îl dirijonează și raționii, către și deschide perspectiva înaltă a valorilor adevăratului, binelui și frumuseții. Fără credințos exerciții sale, poetul este în același timp o existență reală care distinge și impune bariera între identitate și originalitate, între superbie și modestie, între realitate și ficțiune.

Nizar Qabbani își proclamă cu încredere apartenența identitară la patria și la poporul în care s-a născut, afirmându-se, în același timp, prin alocuțiunile și prin mustrile, aspirațiilor și dorințelor sale, fără însă a fi mai puțin conștient de adaptivitatea sa față de mentalitățile opozitive, de radicalismul religios și de tradiționalismul conservator și lipsit de un scop real. Nizar Qabbani nu a vorbit în și spune poporul și pe adevărat, pe deasupra criticilor și a circvențiilor pe care și le-a dat, "Toate etichetele pe care mi le-au lipit pe mine, spune Qabbani, numindu-mă fie "poet al izrael", "poet al omilor", fie cântăreț al adolescenților, poet al destrăbălării, călător al albastre sau al poeziei dinăcege de dragoste... Am fost și poet al decidenților, poetul blestemat, poet al războiului și al disperării, poet al elegiei politice... Toate aceste etichetări au căzut la pământ asemenea frunzelor uscate, napacul a rămas neclintit iar biruința a fost de partea lui și a gândului iluminat".

Unei vizitatoare

Furându-mi dezlegarea cu răsuflări și murmur,
Ce freamăt și ce tremur ca zbugium de șerpoaică
Fugind pe nevăzute de-acasă, ai plutit,
Ca o năvală mută în odăița-mi strâmtă
Pe cât de doritoare, te-ai strecurat, de parcă
Pornise iar poptopul.

Și bumbii toți la straiul încercuindu-ți firea
Plesniră ca năluca. Era un strop de gând
Și eu, suind spre stele, arhanghelul flămând,
M-am preschimbat din carne, într-un vârtej de gânduri.

O tânără lupoaică se unduia-nainte-mi
Sălbăticiune albă, omăt pornit pe lume
Să ne aștearnă-n iarnă și-n vreme, rânduri-rânduri

Și sânul tău: un tremur venind din ascunzișuri
Săltând cum prada saltă, cum iepurele fuge
Pe când arcașul trage din arcul încordat
Săgeți de răzbunare a vechiului păcat
O, Doamne și stăpâne, de câte ori, în urmă
M-am tot silit, zadarnic, să zugrăvesc minunea
Nălucii care – nu știu - a fost un vis ce nu ne-a
Îngemănat în clipă? Ori hurie a fost
Acea rătăcitoare ce mi-a a dus, o clipă
Și dezlegarea tainei și chip și adăpost?

Trezește-te...

Trezește-te din noaptea arzătoare
Și-ascunde-ți iarăși trupul în mantilă
Ca-ntr-o agapă preaispititoare
Trezește-te, căci a mijit lumina
Și va să-ți dezgolească-n fapt de ziuă
Și tainele știute, dând pe față
Și poftele și faptele și vina
Al cărei semn ți s-a-ncrustat pe sân
Ascunde-te în valul de atlas
Dar unde-i straiul sfâșiat și unde
E izbăvirea zilelor de ieri
Și așteptarea timpului de azi?
Trezește-te, căci noaptea nebuniei
S-a isprăvit și n-a rămas pe lume
Decât ceasornicul, să ne adune mintea
Și să ne-ntoarcă înapoi, spre nume.
Crăpatul zilei îți împurpurează
Cu omenească strălucire sânul
Vor trece vremuri, va veni și pruncul
Și vei pleca în lume, să îți afli
Și noimele vieții și stăpânul.

Simfonie pe caldarâm

Mergi!... Iubito, în cadența pașilor tăi
Respiră nebănuitele parfumuri de la Hijaz,
Aromele venite din marginea Isfahanului,
Un arcuș de vioară îți mângâie amfóra piciorului
Și undeva, lângă tine, sunt eu, ascultându-ți pavanele,
ascultându-te.
Sunt aici, ascunzând în căușele palmelor
Neprețuitul tezaur al privirilor tale, noaptea care s-a lăsat
peste noi.
Șterge, iubito, granițele clipelor –metereze care mă
împresoară.
Și slobozește-ți corabia, în necuprinderea răni,
În rana rănilor prin care suntem
Tu și eu, în nehotărnicirile apelor,
Tu și eu.... Amândoi.

*

Astăzi, o, astăzi suntem rătăciți în vârtoarea tumultului
Nu se mai zărește știuta noastră salcie plângătoare,
Armonioasa îmbrățișare a trestiilor
Vobura grea de cupele dimineții înrouate, mușețelul
sălbatic...
Toate s-au făcut funigei, plutitori ca borangicul de Yemen
Nu ne mai recunoaștem nici istoria istoriei noastre,
Urmele degetelor pe rotunjimea uitată a sânului
Până și orașul acesta devorator se risipește în ceață.
Nimic nu mai e

*

Mergi, iubito, încă mai știu să ascult
 Deplina noastră îngemănare sonoră,
 Arpegiul de pian potolit al pașilor tăi
 Amintirea de emistih a rătăcirilor noastre
 De altă dată.